

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa W. G.
przeciwko Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w E.
o ustalenie i odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 października 2016 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 stycznia 2016 r., sygn. akt III APa .../15,

I. oddala zażalenie,

II. przyznaje adw. M. M. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w [...]) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł powiększoną o podatek od towarów i usług, a poza tym wnioszek oddala.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2016 r., III APa .../15 Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa W.G. przeciwko Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 listopada 2006 r., III APa .../06.

Skarga została wniesiona 28 listopada 2015 r. z odwołaniem do art. 401 pkt 2 k.p.c. tj. ze względu na brak należytej reprezentacji w postępowaniu. W jej uzasadnieniu skarżący podniósł, że wyrok jest wadliwy z uwagi na stan faktyczny sprawy. Skarżący wskazał także, że ustanowiony z urzędu pełnomocnik nie znalazł powodów do wniesienia skargi kasacyjnej. Jego postępowanie stanowiło naruszenie prawa – art. 6 § 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny przypomniał, że w pierwszej kolejności skarga podlega badaniu pod kątem warunków formalnych, tj. weryfikacji, czy została wniesiona w terminie (art. 407 i 408 k.p.c.), czy jest dopuszczalna oraz czy oparto ją na ustawowej przesłance. Skargę wniesioną po upływie terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie sąd odrzuca (art. 410 § 1 k.p.c.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w sprawie nie występuje powołana przez skarżącego przesłanka nienależytej reprezentacji. Wadliwa reprezentacja przez ustanowionego pełnomocnika nie stanowi takiej okoliczności. Jeśli idzie o osobę fizyczną, w grę wchodzi bowiem przypadki wadliwej reprezentacji przez przedstawiciela (lub jej brak) bądź przypadki działania przedstawiciela nielegitymującego się należyty umocowaniem. W sprawie nie wykazano także pozbawienia strony możliwości działania (o czym także mowa w art. 401 pkt 2 k.p.c.).

Skarga nie została także wniesiona w ustawowym terminie – trzech miesięcy od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub przedstawiciel ustawowy (art. 407 § 1 k.p.c.). Skarżący był obecny na ogłoszeniu wyroku w sprawie III APa .../06, a zatem wniesienie skargi w dniu 28 listopada 2015 r. stanowiło wielokrotne przekroczenie tego terminu. Skoro w sprawie nie zachodzi brak należytej reprezentacji lub pozbawienie możliwości działania, to skarga jest niedopuszczalna także ze względu na treść art. 408 k.p.c. (pięcioletni termin od uprawomocnienia się wyroku).

Zażalenie na to postanowienie wywiódł pełnomocnik skarżącego. Zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 410 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 408 k.p.c., art. 407 § 1 k.p.c. i art. 401 pkt 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi w warunkach

błędnego przyjęcia, że skarżący w toku postępowania w przedmiocie sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 listopada 2006 r. był należycie reprezentowany. Sąd nie podjął także, zdaniem pełnomocnika skarżącego, żadnych ustaleń co do okoliczności uprawdopodobniających zachowanie terminu do złożenia skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 28 stycznia 2016 r. Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. wniesioną przez wnioskodawcę skargę o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 listopada 2006 r.

Skarga taka stanowi specyficzny środek zaskarżenia, zmierzający do ponownego przeprowadzenia postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem. Mając na uwadze skutki, jakie ustawodawca wiąże z prawomocnym orzeczeniem – stan związania nie tylko stron ale także innych użytkowników obrotu prawnego (art. 365 k.p.c.) oraz powagę rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.) – ponowne prowadzenie postępowania w sprawie pozostaje dopuszczalne jedynie w nielicznych przypadkach. Sąd Najwyższy nakazuje zatem ściśle wykładanie przesłanek uzasadniających wznowienie postępowania (por. postanowienie SN z dnia 9 sierpnia 2016 r., II CZ 77/16).

Wśród przesłanek tych w art. 401 pkt 2 k.p.c. ujęty został brak zdolności sądowej lub procesowej strony albo jej należytej reprezentacji. Na tę właśnie okoliczność powołuje się skarżący.

Trzeba jednak podkreślić, że na dowód jej wystąpienia wskazuje zachowania przydzielonego mu pełnomocnika z urzędu w przedmiocie wywiedzenia skargi kasacyjnej od wyroku z dnia 16 listopada 2006 r. Okoliczności te – bez wątpienia – miały miejsce po uprawomocnieniu się tego orzeczenia. Nie sposób zatem – z powołaniem się na nie – domagać wznowienia postępowania przed Sądem Apelacyjnym.

Dlatego w sprawie znajduje zastosowanie art. 410 § 1 k.p.c., zgodnie z którym skarga podlega odrzuceniu, jeśli nie jest oparta na ustawowej przesłance. W swoim dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że sformułowanie podstawy wznowienia postępowania w sposób odpowiadający przepisom art. 401- 404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienie wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi (por. np. postanowienia SN z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06 czy z dnia 22 lipca 2008 r., II UZ 33/08). Wniosek taki wynika w niniejszej sprawie – jak wskazano – właśnie z samej skargi.

W związku z powyższym nie ma potrzeby czynić dalej idących rozważań dotyczących terminu na wniesienie skargi o wznowienie postępowania, skoro fakt, na który powołuje się skarżący, nie stanowi okoliczności uzasadniającej wznowienie postępowania apelacyjnego albowiem go nie dotyczy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono na podstawie § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

kc